

Manddrab), ligesom ogsaa det nordiske Navn for fredløs, utlæg (udenfor Loven), findes anvendt. Af nordisk Oprindelse synes ogsaa den stærke Forkærlighed for Tvekamp som retsligt Afgørelsesmiddel at være. At Fyrsten gav Ejeren Erstatning for de Avlsdyr og Redskaber der blev stjaalet paa Marken, har ogsaa kendte danske Paralleler. Nordboerne medbragte til Normandiet den friere nordiske Opfattelse af Ægteskabet som et opløseligt kontraktligt Forhold, og Kirken ævnede i Førstningen ikke at trænge igennem med sin Opfattelse overfor Hertugerne. — Særlige Kapitler er helligede de mange nordiske Person- og Stednavne i Normandiet, der, som allerede Færingen Dr. Jacob Jacobsen i sin Tid har paavist, afgjort peger hen til Danmark som Hjemstedet for Flertallet af de indvandrede Nordboer.

Normannernes Erobring af England er med Forsæt holdt udenfor Rammerne af Værket, som derimod giver en Række af Forudsætningerne for denne verdenshistoriske Tildragelse. Man faar helt igennem et Indtryk af, at de indvandrede Nordboer har udgjort et ypperligt Raastof (Folkemateriale) til Opbygning af en ny og særpræget Kultur, der vel ikke direkte optog særlig mange Elementer fra det i Forhold til Frankeriget barbariske Norden, men dog i Tidernes Løb, især ved den faste administrative Bygning, de forstod at give deres Samfund, gjorde et selvstændigt og ejendommeligt Indskud i den vesteuropæiske Middelalders Civilisation. For den indtrængende Paavisning af dette Normannerkulturens Særpræg staar Forskningen i stor Taknemlighedsgæld til Professor Johannes Steenstrup.

Jørgen Olrik.

Underbibliotekar, Cand. mag. C. Behrend, der i en Aarrække har været beskæftiget med Registreringen af det kgl. Biblioteks store og rige, nyere Manuskriptsamling, har fremstillet et stadig voxende, i Kassetter alfabetisk ordnet Seddelregister over alle Afsendere af Breve, der opbevares her. Denne omhyggeligt udarbejdede Index, der henstaar til fri Afbenyttelse i Katalogværelset er til stor Hjælp for alle, der søger Oplysninger i Bibliotekets Brevsamlinger, og saavidt vides, er kun faa andre Biblioteker i Evropa naaet til at fremskaffe et lignende, praktisk indrettet og let tilgængeligt Seddelapparat.

Som Fortsættelse af E. Gigas' 1903—15 i 3 Bind udgivne Katalog over Haandskrifterne vedrørende Danmarks Topografi, indre Forhold og Historie, foreligger nu C. Behrends længe og samvittighedsfuldt forberedte Registraturarbejde, *Katalog over det kongelige Biblioteks Haandskrifter vedrørende dansk Personal-*

historie (1925), omhandlende dansk Personalhistorie, herunder Hertugdømmerne Slesvig og Holstens, Islands og Norges. Her tages kun Sigte paa den specielle Biografi, de enkelte Slægters og de enkelte Personers Historie. De store biografiske Samlingspakker og Arbejder vedrørende Adel, Gejstlighed, Embedsmænd, Læger, Kunstnere o. m. a. vil blive registreret i et følgende Bind, som vil imødeses med største Interesse. Af det nu foreliggende Skrift, hvis Fremkomst navnlig alle, der sysler med dansk Person- og Slægtshistorie, hilser med Glæde som den længe savnede Vejleder paa en aldrig systematisk opdyrket Arbejdsmark, ser man, at Kodificeringen af denne Manuskriptgruppe er lagt i de bedste og kyndigste Hænder. Stoffets Ordning og Overskuelighed, Bogens klare typografiske enkle og værdige Udstyr og dens lette Haandterlighed gør den praktisk let brugelig. Ved Privatarkiverne er Navnene paa Brevafsenderne opført i alfabetisk Orden. Der findes overalt, saavidt muligt, anført Bemærkninger om, hvorvidt Haandskrifterne er til Stede i Original eller i Afskrift, ogsaa hyppige Frem- og Tilbagevisninger, derimod ikke Angivelser om Proveniens og Benyttelse. Hvad der først og sidst ikke alene herhjemme, men ogsaa i Udlandet vil sikre Udgiveren Paa-skønnelse, er den Kyndighed, hvormed de mange Tusinder af Navne, de hjemlige og fremmede er gengivne støttet til en stor Øvelse og Sikkerhed i Haandskriftlæsning og særlig Navnetydning, et Arbejde, der, kendeligt for enhver Specialforsker, sikkert ogsaa er underbygget af ofte møjsommelige og tidsrøvende Undersøgelser. Overfor den virkelig imponerende Dygtighed og umiskendelige Omhu, hvormed Arbejdet er udført, vilde det være smaaligt at paapege nogle i Forhold til Opgavens Omfang og Mangesidighed faatallige let tilgivelige Inkurier.

Det kongelige Bibliotek og dets Medarbejder, en fordringsløs og ved egen Produktion kun lidet kendt Mand, der gennem sin saare nyttige Virksomhed bereder og letter Vejen for de mange, fortjener uforbeholden Tak og Anerkendelse for denne Publikation.

Louis Bobé.

Det var et dristigt Forsøg, Dr. Gudmund Schütte gjorde, da han i 1919 udsendte Bogen *Hjemligt Hedenskab i almenfattelig Fremstilling*. Trods alle Indvendinger, der kunde rejses mod Enkeltheder i hans Opfattelse, var der ved dette Arbejde indvundet nyt Land for Forskningen og kastet klarere Lys over meget hidtil kendt.

Men naar denne Fremstilling af olddansk Gudetrol sammen-